

18
травня

Міжнародний день музеїв

*International
Museum
Day*

ДЕПАРТАМЕНТ КУЛЬТУРИ
ВИКОНАВЧОГО ОРГАНУ КИЇВСЬКОЇ МІСЬКОЇ РАДИ
(КИЇВСЬКОЇ МІСЬКОЇ ДЕРЖАВНОЇ АДМІНІСТРАЦІЇ)
Публічна бібліотека імені Лесі Українки для дорослих міста Києва
Відділ електронних ресурсів та довідково-бібліографічного обслуговування

Храм історії, культури та мистецтва

Тематична добірка літератури

Київ – 2023

18 травня музейні працівники всього світу відзначають своє професійне свято – Міжнародний день музеїв. Вперше його відсвяткували в усьому світі 1977 року, коли 11 генеральна конференція Міжнародної ради музеїв (ICOM) відбулась у Москві та Ленінграді. Тоді ж запропонували й девіз свята: *«Музеї – важливий засіб культурного обміну, збагачення культур і розвитку взаєморозуміння, співробітництва й миру між народами»*.

Цей день є приводом для підвищення обізнаності про те, наскільки музеї є важливими у розвитку суспільства. Консультативний комітет ICOM організовує тему цієї події, що враховує велику кількість країн. Це свято триває день, вихідні, тиждень або навіть місяць. Від Америки до Океанії, включаючи Африку, Європу та Азію.

З 1992 року свято щорічно має нове гасло і тематику заходів. Цьогорічна тема події - *«Музеї – добробут та розвиток громад» (Museums, Sustainability and Wellbeing)*, покликана підкреслити роль музеїв у сталому розвитку суспільства.

Традиційно у цей день музеї по всьому світу безкоштовно працюють для відвідувачів, проводять незвичайні виставки та культурні заходи, показують нові експонати. Та цього року внаслідок повномасштабної російської агресії проти України, багато українських музеїв не зможуть 18 травня відкрити свої двері для відвідувачів. Але там, де це можливо, Міжнародний День Музеїв хороша нагода для музеїв через спеціальні заходи підтримати свої громади, у цей складний час для всієї країни.

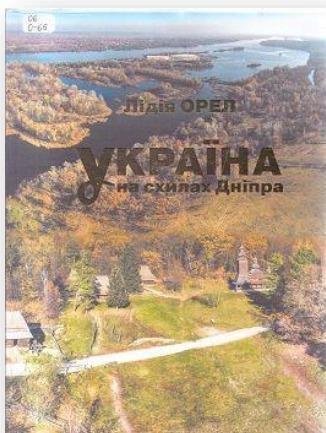
Пропонуємо вашій увазі тематичну добірку літератури, з якої ви можете дізнатися про українські музеї, їх історію створення, науково-пізнавальну та виставкову діяльність, цінні експозиції. А також корисні поради, як ненав'язливо зацікавити дітей пізнавати історичну, культурну і мистецьку спадщину України.

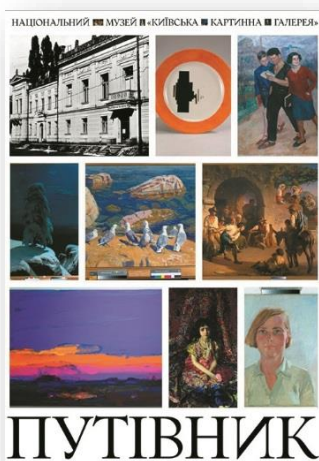
Меморіальний музей Г. С. Сковороди / авт. І. В. Більченко, В. В. Нікітіна ; М-во культури та інформаційної політики України ; Національний іст.-етнограф. заповідник «Переяслав». – Переяслав : [Б. в.], 2022. – 22 с. : фотоіл.

В буклеті йдеться про історію Переяславського колегіуму, де в 1750-1751 рр. читав лекції з поетики видатний український філософ, просвітник і поет Григорій Савич Сковорода. Також розповідається про життя і творчість Г. С. Сковороди на Переяславщині. Саме у переяславський період формується світогляд Сковороди як філософа-мислителя і громадського діяча, тут починається його педагогічна, літературна та музична діяльність. Буклет проілюстровано світлинами з експозиції меморіального музею Г. С. Сковороди.

Орел, Л. Україна на схилах Дніпра. Національний музей народної архітектури та побуту України / Лідія Орел ; за ред. Анатолія Серикова. – Київ : «Пам'ятки України», 2021. – 608 с. : фотоіл., портр.

Книга містить відомості з історії створення Національного музею народної архітектури та побуту України. Подано короткі характеристики українських історичних, етнічних та етнографічних земель. Видання створено із залученням архівних та експедиційних матеріалів наукових працівників музею. Авторка знайомить читачів із типовими традиційними пам'ятками різних історичних земель у їхньому природньому середовищі. Подано відомості про народні обряди та свята. Видання містить також добірку обрядових пісень з нотами, які звучать на музейних святах з 1976 року. Окремий розділ складають твори фотохудожника Максима Рітуса, б'їлд-редактора журналу «Пам'ятки України. Історія та культура».

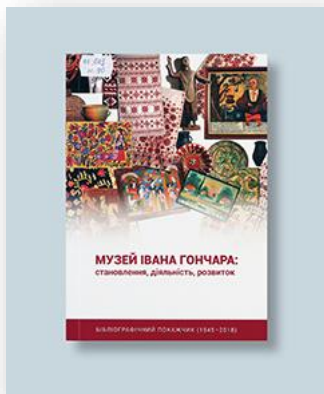
Національний музей «Київська картинна галерея» : путівник / [упоряд. Ю. Вакуленко]. – Київ : Антиквар, 2020. – 272 с. : фотоіл.

У книзі, виданій до 100-річчя Київської картинної галереї, розповідається про один з найстаріших художніх музеїв України, колекція якого нараховує понад 13 тисяч творів образотворчого та прикладного мистецтва. Вступна стаття містить інформацію про основні етапи розвитку музею, а кожний з семи розділів знайомить із художніми тенденціями певного часу, видатними майстрами та окремими роботами, що прикрашають постійну експозицію або демонструються на тематичних виставках.

Космолінська, Н. Гра в музей : цікава мандрівка Львівською національною галереєю мистецтв імені Бориса Возницького : для дорослих і дітей / Наталія Космолінська, Ірина Магдиш. – Львів : Вид-во Старого Лева, 2019. – 134 с. : іл.

«Гра в музей» – це чудова книжка-шпаргалка для всіх батьків і педагогів, котра у яскравий, веселий та креативний спосіб підкаже, як наблизити музей до дитини. На прикладі спеціально обраних 37 музейних експонатів з Львівської національної галереї мистецтв імені Бориса Возницького можна навчитись спілкуватися про мистецтво, культуру та історію навіть з найменшими. Відомості про експонати доповнено цікавими історичними подіями, паралельними до часу, коли малював художник чи творив скульптор. Також до кожного мистецького твору пропонуються оригінальні «рекомендації-асоціації» – що послухати, що почитати, який фільм чи мультфільм подивитися і куди вирушити у мандрівку, – щоб «занурення» в його тему стало якнайповнішим та справді незабутнім.

Музей Івана Гончара: становлення, діяльність, розвиток : бібліогр. Показж. (1945 - 2018) / [уклад. В. Єршменко ; упоряд. І. Пошивайло] ; Департамент культури КМДА ; НЦНК «Музей Івана Гончара». – Київ : НЦНК «Музей Івана Гончара», 2019. – 164 с. : іл., портр.

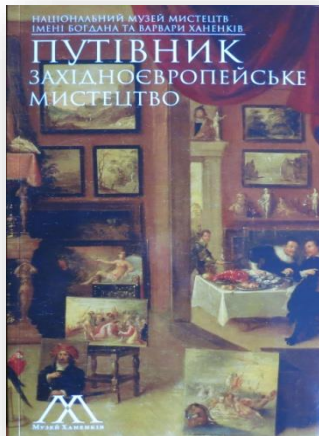
Бабіч, О. В. Путівник по Одесі : [екскурсії, фестивалі, готелі, ресторани, кафе, театри, музеї] / Олександр Бабіч ; [худож.-оформ. Л. П. Вировець]. – Харків : Фоліо, 2017. – 136 с. : іл., портр.

Про те, що Одеса особлива, знають усі. Але в чому ж ця її «особливість»? Зрозуміти, або хоча б наблизитися до розуміння цього, й допоможе наша книжка – путівник по Одесі. Його автор, маючи великий досвід роботи з туристами у своєму місті, розподілив свою оповідь про Одесу на самодостатні маршрути. У путівнику читач знайде «цінні вказівки», які допоможуть йому краще орієнтуватися у місті і, можливо, більш глибоко зануритися в особливу атмосферу цього неповторного міста. Видання доповнено багатим ілюстративним матеріалом.

Музеї та музейні експозиції публічних бібліотек Києва / [упоряд. О. І. Романюк, О. Р. Дудок ; ред. О. М. Трубайчук] ; Департамент культури Київської міської державної адміністрації ; Публ. б-ка ім. Лесі Українки для дорослих м. Києва. – Тернопіль : [ТОВ «Терно-граф»], 2017. – 24 с. : іл.

У книзі показано різні тематики експозиційної роботи бібліотек у супроводі багатьох ілюстрацій. Також до уваги читачів надано адреси та режим роботи бібліотек.

Національний музей мистецтв імені Богдана та Варвари Ханенків. Західноєвропейське мистецтво : путівник / [тексти О. Живкової]. – [Київ] : [Фамільна друкарня huss], [2017]. – 260 с. : фотоіл.

У цій книзі ви відкриєте для себе світ західноєвропейського мистецтва, який мешкає всередині Національного музею мистецтв ім. Богдана та Варвари Ханенків, розташованого по вулиці Терещенківській м. Києва. Книга виступає путівником музею, його залами та експонатами, представленими в них. Путівник дозволяє побувати у Національному музеї мистецтв ім. Б. та В. Ханенків, не виходячи з власної кімнати. Переходячи із зали в зал на кожній сторінці книги, читач просочується духом західноєвропейського мистецтва та знайомиться не лише із самим будинком музею та експонатами, а й із культурною спадщиною цілої епохи.

Соціологія музею : презентація на тлі простору і часу / [О. Агєєва та ін.]. – Київ : НАКККіМ, 2016. – 166 с.

У монографії оприлюднені наукові результати дослідження соціології музеїв відомих у соціологічній науці та музеєзнавстві авторів. Мета монографії полягає у презентації нового наукового напрямку – соціології музеїв, що дозволить об'єднати множинність розрізнених знань про музеї, напрацьованих у сучасній гуманітаристиці, у єдину систему, виокремити новий напрям наукового знання, а також визначити соціальну місію та перспективи розвитку музеїв у новому українському суспільстві.

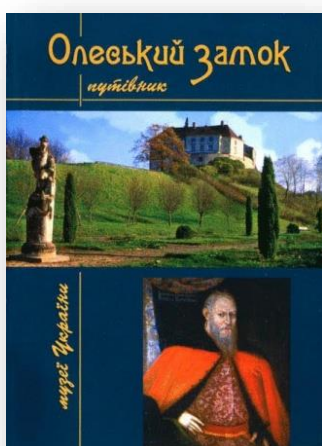
Музеї просто неба : Сучава - Чернівці = Muzee in aer liber : Suceava - Cernauti = Open air Museums : Suceava-Chernivtsi : [каталог]. – Suceava : Editura Karl A. Romstorfer, 2012. – 150 с. : фотоіл.

Каталог виготовлено в рамках проекту «Спільна традиційна спадщина – просування європейських елементів Спільної операційної програми «Румунія – Україна – Республіка Молдова 2007 – 2013» за підтримки Європейського Союзу. Основною метою проекту є популяризація архітектурної спадщини, представлені в експозиціях музеїв під відкритим небом Чернівців та Сучави, зближення громад Буковини та Румунії і їхніх культур, а також розвиток транскордонної співпраці.

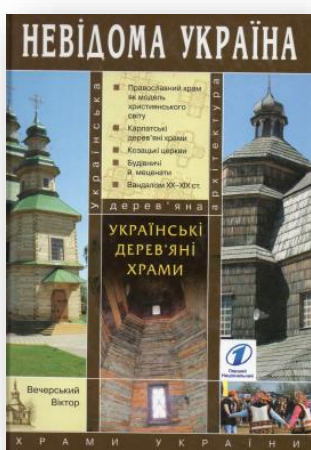
Національний музей українського народного декоративного мистецтва = Национальный музей украинского народного декоративного искусства = The National Museum of Ukrainian Folk Decorative Art : альбом / кер. проекту А. Ф. Вялець ; вступ. ст. Л. С. Білоус ; упоряд. Л. С. Білоус, С. В. Яценко. – Київ : АДЕФ-Україна, 2012. – 124 с. : іл.

В альбомі представлено всі види народного декоративного мистецтва України – килимарство, ткацтво, вишивку, вибійку, кераміку, скло, фарфор, фаянс, емалі, різьблення та розпис по дереву, обробку шкіри, кістки та металу, писанкарство, витинанки, батик, декоративний розпис і народний іконопис з колекції музею, що становить понад 78 тисяч творів XV – початку XXI ст. Також репрезентовано творчість народних художниць України Катерини Білокур і Марії Примаченко, комплекси українського народного вбрання XIX – поч. XX ст.

Олевський замок : путівник / [авт. тексту Т. Сабодаш]. – [Львів] : [Центр Європи], [2009]. – 260 с. : іл.

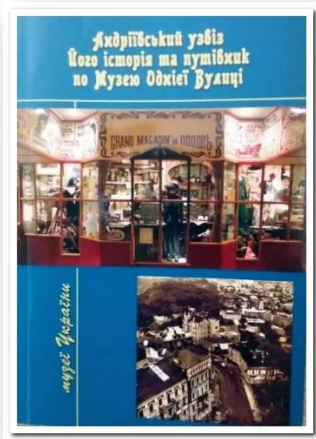
Путівник докладно знайомить з історією музею та чинною експозицією, на прикладі зібраних у його стінах пам'яток дає широку панораму мистецької спадщини західноукраїнських земель від княжих часів до кінця XVIII ст. Безпрецедентним є огляд фондосховищ, який показує найважливіші групи зібраних об'єктів, справжнє багатство зосереджених тут колекцій і через них знайомить із важливими етапами передісторії музейних скарбів західноукраїнських земель.

Вечерський, В. В. Українські дерев'яні храми / Віктор Вечерський. – Київ : Наш час, 2008. – 269 с. : іл.

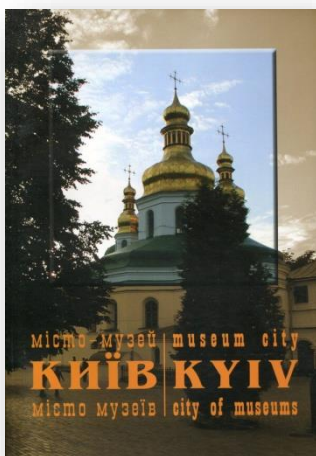
Ця книжка розповідає про історико-мистецький феномен всесвітньо-історичного значення, який, на жаль, неблаганно відходить у минуле просто на очах нашого покоління – українську дерев'яну архітектуру. І – про її найвище досягнення, український дерев'яний храм.

У розвідці йдеться про найзнаменитіші дерев'яні храми України, про цікаві події минулини та видатних людей, пов'язаних із цими шедеврами, про наші вітчизняні музеї просто неба, які є чи не єдиним засобом урятувати такі пам'ятки. Книжка розбиває усталене уявлення, ніби унікальні дерев'яні храми були і є тільки в Карпатах – насправді вони трапляються по всій території України.

Шльонський, Д. В. Андріївський узвіз. Його історія і путівник по Музею Однієї Вулиці / Дмитро Шльонський, Олексій Браславець. – Львів ; Київ : Центр Європи, 2008. – 159 с. : іл.

Путівник написаний людьми, які кілька років вивчали історію Андріївського узвозу – Дмитром Шльонським, засновником і директором Музею Однієї Вулиці, заслуженим працівником культури України, та Олексієм Браславцем, одним із авторів концепції музею.

Київ – місто музей. Київ – місто музеїв : нариси = Kyiv – museum city. Kyiv – city of museums. пер. с англ. Т. А. Хмелевська ; худож. Р. Я. Власюк. – Київ : Кий, 2007. – 190 с. : іл. – (Бібліотека музею історії міста Києва).

Двомовний україно-англійський путівник, у якому можна знайти інформацію про київські музеї.

Додаткову літературу до Міжнародного дня музеїв ви можете знайти у нашому [електронному каталозі](#) та замовити у Публічній бібліотеці ім. Лесі Українки або бібліотеках міста Києва.

Всі фото для огляду взяті з відкритих джерел мережі «Інтернет»

Огляд підготувала Гніда Т.
Редактор-бібліограф Денисова С.
Літературний редактор Білозір В.

Відділ електронних ресурсів та довідково-бібліографічного обслуговування:
вул. Олександра Кониського, 83-85
телефон: (044) 486-01-46, (068) 139-31-41
e-mail: 4bibliograf4@gmail.com

